

بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه فارسی رگه‌های جامعه‌سنجی نوجوانان تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۵/۸ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۱/۸/۹ محمد جعفرپور لواسانی^۱، نوازش مرندی‌زاده شیروان^۲، سید مهدی موسویان^۳ فرزین باقری شیخانگشسه^۴، حجت‌اله فراهانی^{۵*}

مقاله پژوهشی

چکیده

مقدمه: جامعه‌سنجی، اختلال شخصیتی چندبعدی است که تا به امروز توجه زیادی را در فضاهای بالینی به خود جلب کرده است. لذا در این پژوهش، اعتبار نسخه فارسی فرم بلند مقیاس جامعه‌سنجی نوجوانان (*YPI*) و ارزیابی شاخصه‌های روان‌سنجی آن مورد نظر قرار گرفته است.

روش: روش این پژوهش توصیفی - تحلیلی از نوع اکتشافی بود. نمونه شامل ۵۵۷ نوجوان پسر ساکن استان‌های تهران و گلستان در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بودند که با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه‌های جامعه‌سنجی نوجوانان و همدلی شناختی و عاطفی (*QCAE*) را تکمیل کردند. ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس جامعه‌سنجی نوجوانان از طریق آزمون تحلیل عامل تأییدی، روایی واگرا، همبستگی پیرسون و ضریب آلفای کرونباخ تحلیل شد.

یافته‌ها: نتایج تحلیل عاملی تأییدی حاکی از وجود سه عامل بین فردی، عاطفی و رفتاری بود و دلالت بر نیکویی برازش مدل به دست آمده داشت ($P < 0/001$). همبستگی معنادار میان پرسشنامه همدلی شناختی و عاطفی و مقیاس جامعه‌سنجی نوجوانان، روایی واگرای این ابزار را تأیید می‌کند ($P < 0/01$). اعتبار مقیاس با استفاده از محاسبه ضریب آلفای کرونباخ و اعتبار مرکب عوامل، قابل قبول به دست آمد. نتایج پایایی این ابزار از طریق روش بازآزمایی، همبستگی بالا بین دو اجرا را نشان داد ($P < 0/01$).

نتیجه‌گیری: در مجموع می‌توان گفت نسخه فارسی فرم بلند مقیاس جامعه‌سنجی نوجوانان (*YPI*) و ساختار سه عاملی آن مورد تأیید قرار گرفت و می‌توان با برخورداری بودن از روایی و اعتبار مناسب، در پژوهش‌های روان‌شناختی آن را به کار گرفت.

کلمات کلیدی: جامعه‌سنجی، نوجوانان، خصوصیات روان‌سنجی

۱. کارشناسی ارشد روان‌شناسی شناختی، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی شناختی، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.
۳. دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی شناختی، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.
۴. دانشجوی دکتری تخصصی روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.
۵. استادیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

* نویسنده مسئول: h.farahani@modares.ac.ir

Examining the Psychometric Characteristics of the Psychopathic Traits Inventory Youth of Persian Version

Mohammad Jafarpour Lavasani¹, Navazesh Marandzadeh Shirvan², Seyed Mahdi Mousavian³, Farzin Bagheri Sheykhangafshe⁴, Hojatollah Farahani^{5*}

Original Article

Abstract

Introduction: Psychopathy is a multidimensional personality disorder that has attracted a lot of attention in the clinical fields. In this research, the validity of the Persian version of the Long Form of Youth Psychopathic traits Inventory (YPI) and the evaluation of its psychometric indicators are considered.

Method: The method was descriptive-analytical and exploratory. The sample consisted of 557 male youths living in Tehran and Golestan provinces in the academic year of 2021-2022, who were selected by available sampling method and completed Youth Psychopathic traits Inventory and Questionnaire of Cognitive and Affective Empathy (QCAE). The psychometric properties were analyzed by confirmatory factor analysis, divergent validity, Pearson's correlation and Cronbach's alpha coefficient.

Results: The results of the confirmatory factor analysis indicated the existence of three interpersonal, affective and behavioral factors and indicated the good fit of the obtained model ($p < 0/001$). The significant correlation between the Questionnaire of Cognitive and Affective Empathy and the Youth Psychopathic traits Inventory confirms the divergent validity of this tool ($p < 0/01$). The validity of the scale was found to be acceptable by calculating the Cronbach's alpha coefficient and the composite reliability of the factors. The reliability results of this tool through the retest method showed a high correlation between the two implementations ($p < 0/01$).

Conclusion: In general, the Persian version of the Long Form of Youth Psychopathic traits Inventory (YPI) and its three-factor structure were confirmed, and it can be used in psychological researches with appropriate validity and reliability.

Keywords: Psychopathy, Youths, Psychometric characteristics

1. Master of Cognitive Psychology, Department of Psychology, Faculty of Psychology, Semnan University, Semnan, Iran.

2. Master of Cognitive Psychology, Department of Psychology, Faculty of Psychology, Semnan University, Semnan, Iran.

3. Master student in Cognitive Psychology, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

4. Ph.D. Candidate in Psychology, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

5. Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran. *Corresponding Author: h.farahani@modares.ac.ir

مقدمه

رفتارهای همراه با جامعه‌ستیزی، افراد را به سمت انجام اعمال خلاف قانون و اخلاق سوق می‌دهد که گستره وسیعی همچون کلاهبرداری، تجاوز جنسی، قتل‌های سریالی، سوء استفاده جنسی از کودکان و مواردی از این دست را در بر می‌گیرد. برخی از ناهنجاری‌های رفتاری و روانی همچون نترس بودن، برتری‌جویی بین فردی، عدم وجود همدلی، تکانش‌گری و عدم یادگیری از اشتباهات، منجر به بروز و تداوم رفتارهای بزهکارانه، ضد اجتماعی و خشونت‌گرایانه‌ای می‌شوند که هزینه‌های سنگینی را بر جامعه و افراد تحمیل می‌کنند (ویدینگ و مک کراری^۱، ۲۰۱۸). نشانه‌هایی مانند مصرف مواد و الکل، خشم و تحریک‌پذیری در دوره نوجوانی به طور مثبت با صفات جامعه‌ستیزی مرتبط هستند (سده، بونوا و جاودانی^۲، ۲۰۱۹). جامعه‌ستیزی، اختلالی است که با رشد فردی توسعه می‌یابد اما بدین معنا نیست که اگر کسی ۱۸ ساله شد، ناگهان این اختلال در او بروز پیدا کند. از این رو دانشمندان سعی کرده‌اند تا فرایند تحولی این اختلال را از کودکی تا بزرگسالی مورد بررسی قرار دهند و به این سوال نیز بپردازند که چگونه می‌توان از رشد آن جلوگیری کرد (ویدینگ و مک کراری، ۲۰۱۸). جامعه‌ستیزی در بین کودکان و نوجوانان به عنوان یکی از جدی‌ترین سندروم‌های شخصیتی که زمینه اصلی در پیدایش رفتارهای بزهکارانه می‌باشد تشخیص داده شده است (کوک و میچی^۳، ۲۰۰۱؛ هیر^۴، ۲۰۰۳؛ پویترس و همکاران^۵، ۲۰۱۰؛ مک دوگال، سالکین، گیلن^۶، ۲۰۱۹). از این رو بیشترین تحقیقات انجام‌شده بر روی افراد مجرم نوجوان صورت گرفته است (بیجتیبیر، دی کوئن^۷، ۲۰۰۹).

ویژگی‌های ذکر شده، قابلیت پیش‌بینی وقوع خطرات دهشتناک در دوره بزرگسالی را امکان‌پذیر می‌سازد. بنابراین شناسایی و جلوگیری از پیشرفت و توسعه خصوصیات جامعه‌ستیزی از سنین پایین امری مهم تلقی می‌گردد (وان و همکاران^۸، ۲۰۱۱؛ انگ، هوان، چان، چیونگ، لیو^۹، ۲۰۱۵؛ واچون، لینام، شل، درایبورگ و کاستا^{۱۰}، ۲۰۱۸). جامعه‌ستیزی اختلالی چند بعدی است که ویژگی‌های درون‌فردی-عاطفی غیرطبیعی مشخصی همچون بی‌عاطفگی، احساسات سطحی، عدم همدلی، بزرگ‌نمایی، فریبکاری، نقض مداوم هنجارهای اجتماعی و تکانش‌گری را شامل

1. Viding & McCrory
2. Sadeh, Bounoua & Javdani
3. Cooke & Michie
4. Hare
5. Poythress, et al.
6. MacDougall, Salekin & Gillen
7. Bijttebier & Decoene
8. Vaughn, et al.
9. Ang, Huan, Chan, Cheong & Leaw
10. Vachon, Lynam, Schell, Dryburgh & Costa

می‌شود (فورث، کوسون^۱ و هیر، ۲۰۰۳؛ بلیر، میچل و بلیر^۲، ۲۰۰۵؛ هیر و نیومن^۳، ۲۰۰۸؛ ویدینگ و مک کروی، سیرا-کاردوسا^۴، ۲۰۱۴).

بر طبق برخی تحقیقات انجام شده، جامعه‌سنجی دارای حداقل ۳ بعد می‌باشد: ۱. بی‌عاطفگی - بی‌تفاوت بودن (همدلی کم، احساس گناه کم و سنگدلی)، ۲. فریبکاری-خود بزرگ بینی (خودبزرگ بینی، خودشیفتگی، جذابیت فریبکارانه و فریبکاری) و ۳. تکانشگری-مسئولیت ناپذیری (تکانشگری، هیجان طلبی) (اندرشد، هاجینگ و تنگستروم^۵، ۲۰۰۷؛ فانتی، پانایوتو، لومباردو و کیرانیدس^۶، ۲۰۱۶؛ کالینز، فانتی، سالکین^۷ و اندرشد، ۲۰۱۷؛ فانتی و همکاران، ۲۰۱۷). تحقیقات در مورد نوجوانان جامعه‌سنجی تقریباً کمتر از ۲۰ سال است که شروع شده است و تحقیق در بین نوجوانان غیر مجرم^۸ عمر کوتاه‌تری دارد. در ایران پرسشنامه‌ها و ابزارهای سنجش جامعه‌سنجی که مورد استفاده قرار گرفته‌اند معمولاً به صورت غیر مستقیم این اختلال را سنجیده‌اند، برای مثال پرسشنامه صفات تاریک شخصیت^۹ (جوناسون و وبستر^{۱۰}، ۲۰۱۰) (خرم داد و همکاران، ۱۳۹۵؛ پیری، حسینائی، اسدی و شریعت نیا، ۱۳۹۸)، پرسشنامه چندوجهی مینه سوتا^{۱۱} بوچر^{۱۲} (۲۰۱۰) (کریمی، بهرامی، محمدی آریا، اصغرنژادفرید و فخری، ۱۳۹۲) و تنها در یک مورد از مقیاس خودگزارشی جامعه‌سنجی^{۱۳} (هیر، هارپر و همفیل^{۱۴}، ۱۹۸۹) (میکائیلی منیع، صالحی و احمدی خویی، ۱۳۹۶) استفاده گردیده است.

یکی از معتبرترین ابزارهای سنجش جامعه‌سنجی در بین نوجوانان، پرسشنامه خودگزارشی ویژگی‌های جامعه‌سنجی نوجوانان است که توسط اندرشد، کر، استاتین و لواندر^{۱۵} (۲۰۰۲) تهیه شده است. این پرسشنامه مبتنی بر مدل جامعه‌سنجی کوک و میچی (۲۰۰۱) است. پرسشنامه خودگزارشی ویژگی‌های جامعه‌سنجی نوجوانان دارای ۵۰ آیتم است. ده زیرمقیاس آن عبارتند از جذابیت فریبکارانه، خودبزرگ بینی، دروغ‌گویی، فریبکاری، سنگ‌دلی، بی‌عاطفگی، احساس گناه

1. Forth & Kosson
2. Blair, Mitchell & Blair
3. Neumann
4. Seara-Cardoso
5. Andershed, Hodgins & Tengström
6. Fanti, Panayiotou, Lombardo & Kyranides
7. Colins, Fanti & Salekin
8. Subclinical
9. The dirty dozen
10. Jonason & Webster
11. Minnesota multiphasic personality inventory (MMPI-2)
12. Butcher
13. Second version of Self-Report Psychopathy scale (SRP-II)
14. Harpur & Hemphill
15. Kerr, Stattin & Levander

کم، تکانشگری، هیجان-طلبی و مسئولیت ناپذیری. این زیرمقیاس‌ها در نهایت به سه عامل بین فردی، عاطفی و رفتاری تقسیم می‌گردند (کالینز، نوم و وندریپلاسچن^۱، ۲۰۱۲).

پژوهش‌های بسیاری پایایی و روایی پرسشنامه جامعه‌سنجی نوجوانان (YPI) را بر اساس مدل سه بعدی جامعه‌سنجی، یعنی بی‌عاطفگی-بی‌احساسی، خودبزرگ بینی-فریبکاری و تکانشگری-بی‌مسئولیتی در بین جامعه نوجوانان دختر و پسر بزهکار و غیر بزهکار تایید کرده‌اند (اندرشد و همکاران، ۲۰۰۲؛ دکلرک، مارکی، ونديست و ورهگ^۲، ۲۰۰۹؛ هیلگ، داس و رویتز^۳، ۲۰۱۰؛ وین و همکاران^۴، ۲۰۱۱؛ سیلز، شارپ و میچونسکی^۵، ۲۰۱۲؛ ریبرو داسیلوا، دا موتا و ریخو^۶، ۲۰۱۶؛ پویترس، دمبو، وارهام و گرینام^۷، ۲۰۰۶ به نقل از پکرو، ریبرو داسیلوا، اندرشد، ریخو و آبرونیهوسا گونچالوز^۸، ۲۰۱۶) و برخی پژوهش‌ها روایی ضعیفی را برای بعد بی‌عاطفگی-بی‌احساسی گزارش کرده‌اند (پی‌هت، ساتر، میلان و اشمید^۹، ۲۰۱۴؛ اوشوکاوا و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۵ به نقل از پکرو و همکاران، ۲۰۱۶). آلفای کرونباخ^{۱۱} نیز برای خرده مقیاس بی‌عاطفگی در چند پژوهش پایین گزارش شده است (اندرشد و همکاران، ۲۰۰۲؛ پویترس و همکاران، ۲۰۰۶؛ دکلرک و همکاران، ۲۰۰۹؛ پکرو، اندرشد، ری، ماروکو و گونچالوز^{۱۲}، ۲۰۱۵؛ اوشوکاوا و همکاران، ۲۰۱۵؛ ریبرو داسیلوا و همکاران، ۲۰۱۶).

به خاطر اهمیت انجام تحقیق بین فرهنگی در بررسی خصوصیات روانسنجی پرسشنامه خودگزارشی ویژگی‌های جامعه‌سنجی نوجوانان، هدف این پژوهش بررسی این پرسشنامه به زبان فارسی در کشور ایران بوده است بنابراین در ابتدا به بررسی روایی و پایایی این ابزار پرداخته شد. از سوی دیگر پژوهش حاضر با بررسی نتایج بدست آمده، سعی بر آن داشته که نشان دهد آیا این نتایج از نتایج پژوهش‌های قبلی در زمینه پایین بودن آلفای کرونباخ برای مقیاس بی‌عاطفگی در بین فارسی زبانان حمایت کرده است یا این نتایج را رد می‌کند.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

1. *Noom & Vanderplasschen*
2. *Declercq, Markey, Vandist & Verhaeghe*
3. *Hillege, Das & de Ruiter*
4. *Veen, et al.*
5. *Seals, Sharp & Michonski*
6. *Ribeiro da Silva, da Motta & Rijo*
7. *Dembo, Wareham & Greenbaum*
8. *Pechorro, Ribeiro da Silva, Rijo, & Abrunhosa Gonçalves*
9. *Pihet, Suter, Meylan & Schmid*
10. *Oshukova, et al.*
11. *Cronbach's Alpha*
12. *Ray, Maroco & Gonçalves*

روش

طرح پژوهش حاضر از نوع تحلیل عوامل است و در آن از شاخص‌های توصیفی ضرایب اعتبار، روایی و تحلیل ساختار عاملی برای برآورد ویژگی‌های روانسنجی رگه‌های جامعه‌سنجی نوجوانان استفاده شده است. جامعه آماری، تمامی دانش آموزان پسر دوره متوسطه ساکن استان‌های تهران و گلستان بودند. در پژوهش فعلی نمونه به روش در دسترس و در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ انتخاب شد. با در نظر گرفتن این مورد که هدف پژوهش فعلی بررسی تحلیل عاملی تأییدی مقیاس رگه‌های جامعه‌سنجی نوجوانان (YPI) بود، مجموع نمونه مورد نیاز پژوهش تعیین گردید. بدین صورت که با توجه به نظر تاباچنیک، فیدل و اولمن^۱ (۲۰۰۷) در خصوص برآورد حجم نمونه برای مطالعات اعتباریابی و تحلیل عاملی حداقل ۳۰۰ نفر لازم است و اگر این رقم بالاتر افزایش یابد و به ۴۰۰ نفر برسد مطلوب، ۵۰۰ نفر بسیار مناسب و ۱۰۰۰ نفر عالی است. لذا در پژوهش حاضر تعداد ۵۵۷ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شدند. معیار ورود شرکت کنندگان در پژوهش، مصرف نکردن داروهای اعصاب و روان و بازه سنی نوجوان (۱۶-۱۸ سال) بود، و رضایت کامل شرکت کنندگان جهت شرکت داوطلبانه در پژوهش حاضر در قالب رضایت‌نامه کتبی گرفته شد. پس از کسب اجازه از پدیدآورنده‌گان پرسشنامه‌ها، فرایند ترجمه و بازترجمه انجام شد. ترجمه این پرسشنامه توسط دو نفر، نفر اول دکترای روانشناسی و فرد دیگر مترجم زبان انگلیسی بود. ترجمه بصورت مجزا و بدون اطلاع افراد از وجود یکدیگر انجام شد. پس از پایان ترجمه، نسخه‌های ترجمه شده توسط یک استاد روانشناسی که به فرهنگ و زبان انگلیسی تسلط کامل داشت مطابقت داده شد و بازنگری گردید. سپس متن نهایی توسط یک مترجم دو زبانه (انگلیسی و فارسی) مجدداً به زبان انگلیسی ترجمه گردید. در نهایت این متن، با نسخه فارسی توسط نویسنده اول مقایسه گردید تا صحت مطالب در فرآیند ترجمه آن احراز گردد. سپس نسخه نهایی جهت بررسی و بازبینی به یکی از اساتید روان‌شناسی داده شد. پس از آماده سازی نسخه فارسی پرسشنامه شاخص جامعه‌سنجی نوجوانان (YPI)، این شاخص به همراه پرسشنامه اطلاعات جمعیت شناختی و پرسشنامه همدلی شناختی و عاطفی (QCAE) توسط پژوهشگران در بین نوجوانان پسر غیر مجرم به صورت حضوری و مداد-کاغذی اجرا گردید. همچنین با توجه به چارچوب اخلاق در تحقیقات، شرکت در این تحقیق برای تمامی نوجوانان داوطلبانه بود و از ابتدا به افراد شرکت کننده در مورد نوع پژوهش و فعالیتی که بایستی انجام می‌دادند، توضیح داده شد و رضایت آگاهانه آنان اخذ گردید. علاوه بر موارد فوق، پرسشنامه‌ها بدون نام افراد تکمیل گردید و سایر اطلاعات آنها به صورت محرمانه ثبت و نگهداری شد. گزارش نتایج این پژوهش نیز به گونه‌ای ارائه گردید که شناسایی داوطلبان امکان پذیر نباشد.

داده‌ها نمره گذاری و از جهت صحت ورود اطلاعات و ارزش‌های از دست رفته بررسی شدند. سپس به بررسی روایی و اعتبار پرسشنامه به منظور سنجش ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس پرداخته شد. بدین منظور جهت بررسی روایی مقیاس، ابتدا از تحلیل عاملی تأییدی^۱ و روایی واگرا^۲ استفاده شد و سپس برای ارزیابی پایایی این ابزار نیز از روش آزمون-بازآزمون^۳ استفاده گردید. برای بررسی روایی واگرا همبستگی آن با مقیاس همدلی شناختی و عاطفی (QCAE) و همچنین میانگین واریانس استخراج شده^۴ AVE محاسبه شد. اعتبار مقیاس نیز با استفاده از روش همسانی درونی (آلفای کرونباخ) و اعتبار مرکب^۵ CR مورد ارزیابی قرار گرفت. تحلیل‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS-۲۴ و R-۴.۲.۱ انجام شد.

ابزارهای پژوهش

(الف) چک لیست جمعیت شناختی: شامل سن، جنس و تحصیلات بود.

(ب) پرسشنامه جامعه‌سنجی نوجوانان (YPI): یک ابزار معتبر خودگزارشی برای سنجش میزان جامعه‌سنجی در بین نوجوانان و جوانان است که توسط اندرشد و همکارانش (۲۰۰۲) تهیه شده است. این پرسشنامه مبتنی بر مدل جامعه‌سنجی کوک و میچی (۲۰۰۱) است. اعتبار اولیه برای YPI، در یک جامعه غیر مجرم شامل ۱۰۲۴ دانش‌آموز پایه هشتم در یک جامعه سوئدی نشان داده شد. ده زیرمقیاس YPI، (جذابیت فریبکارانه، خودبزرگ بینی، دروغ‌گویی، فریبکاری، سنگدلی، بی‌عاطفگی، احساس گناه کم، تکانشگری، هیجان-طلبی و مسئولیت ناپذیری) با همسانی درونی^۶ (α میانگین = ۰/۷۴) به دست آمد و همچنین ساختار فرضی سه عاملی نویسندگان (کوک و میچی، ۲۰۰۱) شامل ابعاد بین فردی، عاطفی و رفتاری به خوبی مورد تأیید قرار گرفت (CFI= ۰/۹۸). پرسشنامه خودگزارشی ویژگی‌های جامعه‌سنجی نوجوانان دارای ۵۰ آیتم است که بر اساس طیف لیکرت چهار درجه‌ای از "اصلاً در مورد من صدق نمی‌کند" تا "کاملاً در مورد من صدق می‌کند" پاسخ داده می‌شود. ده زیرمقیاس آن، هر کدام توسط پنج گویه سنجیده می‌شود و مجموع آن‌ها میزان جامعه‌سنجی هر نوجوان را می‌سنجد. این زیرمقیاس‌ها در نهایت به سه بعد بین فردی، عاطفی و رفتاری تقسیم می‌گردند (کالینز و همکاران، ۲۰۱۲). عوامل مذکور به‌طور قوی با هم در ارتباط هستند (با دامنه‌ای از ۰/۵۸ تا ۰/۶۴). خصوصیات سه عامل این ابزار هم مطلوب است (۰/۹۱ تا ۰/۷۱). ده زیرمقیاس این ابزار اعتبار عالی را به نمایش گذاشته‌اند (دامنه‌ای از ۰/۶۰ تا ۰/۹۱) و دارای همسانی درونی با آلفای ۰/۶۶ تا ۰/۹۳ با میانگین ۰/۷۴ و روایی سازه (CFI) ۰/۹۵ است (دولان و رنی^۷، ۲۰۰۶). در پژوهش اندرشد و همکاران (۲۰۰۲) مقدار خردی ۱۲۴/۰۵ و CFI و GFI و NNFI ۰/۹۸، مقدار آلفای کل ۰/۸۸ و مقدار آلفا برای ابعاد

1. Confirmatory Factor Analysis
2. Divergent validity
3. Test-retest method
4. Average Variance Extracted
5. Composite Reliability
6. Internal consistency
7. Dolan & Rennie

بین فردی، عاطفی و رفتاری به ترتیب ۰/۸۴، ۰/۷۴ و ۰/۷۸ گزارش شده است. در پژوهشی دیگر نیکویی برازش شامل χ^2/df ، CFI، IFI، RMSEA به ترتیب ۴/۴۱، ۰/۹۹، ۰/۹۹ و ۰/۰۷ گزارش شد (پکرو و همکاران، ۲۰۱۶). با توجه به هدف YPI به عنوان یک ابزار تحقیقاتی، هیچ نوع نمره برشی توصیه نگردیده است. در پژوهش حاضر، نمره کل آلفای کرونباخ ۰/۸۷ و برای ابعاد بین فردی، عاطفی و رفتاری به ترتیب برابر با ۰/۸۸، ۰/۴۵، ۰/۷۶ به دست آمد. خدوی نسبی برابر با ۱/۴۷ و مقادیر شاخص‌های GFI، CFI، NFI، NNFI و IFI به ترتیب ۰/۹۵، ۰/۹۶، ۰/۸۹، ۰/۹۶ و ۰/۹۶ و به دست آمد که نشانگر برازش مطلوب مدل است. پایایی این ابزار از طریق بازآزمایی، میزان همبستگی ۰/۹۲ بین دو اجرا را نشان داد که در سطح ۰/۰۱ معنادار بود.

ابزارهای مورد استفاده برای ارزیابی رگه‌های جامعه‌سنجی در گذشته (مانند پرسشنامه PCL-R هیر، ۲۰۰۳)، به صورت مستقیم و صریح به کار گرفته می‌شدند یعنی گزاره‌های منفی مانند "آیا شما فرد خونگرمی هستید؟" (اندرشد و همکاران، ۲۰۰۲)؛ به همین خاطر، افراد می‌توانستند پاسخ فریب کارانه‌ای به سؤالات دهند. این نقطه ضعف، در طراحی مقیاس YPI پوشش داده شده است. به نحوی که در این ابزار، گویه‌ها به صورت مثبت‌تری (نمی‌گذارم به آن اندازه که دیگران تحت تأثیر احساساتشان قرار می‌گیرند، احساساتم من را تحت تأثیر قرار بدهند) بیان شده است. علاوه بر این، ابزار YPI برای استفاده در جامعه‌ی غیر بزهکار توسعه یافته است. به دلیل اینکه این پرسشنامه برای هر ویژگی حاوی چندین گویه می‌باشد، امکان طیف نمرات بهتری برای جامعه غیر بزهکار فراهم می‌آورد. لذا به خاطر این ویژگی، ابزار سودمندی برای تحقیقات در حوزه خصوصیات رفتاری بزهکارانه می‌باشد (اندرشد و همکاران، ۲۰۰۲).

ج) پرسشنامه همدلی شناختی و عاطفی^۱ (QCAE): این پرسشنامه به منظور روایی

همزمان در پژوهش حاضر به کار رفته است. این پرسشنامه، دارای ۳۱ گویه و دو بعد همدلی عاطفی (۱۲ گویه) و همدلی شناختی (۱۹ گویه) است که با استفاده از مقیاس چهار درجه‌ای لیکرت از یک تا چهار نمره‌گذاری میشود. بعد همدلی عاطفی به سه زیرمقیاس سرایت احساسات (۴ گویه)، واکنش مجاورتی (۴ گویه) و واکنش محیطی (۴ گویه) تقسیم می‌شود. بعد همدلی شناختی، نیز به دو زیرمقیاس دیدگاه‌گیری (۱۰ گویه) و شبیه‌سازی آنلاین (۹ گویه) دسته‌بندی میشود. نمره ابعاد از طریق مجموع نمره گویه‌های آن بدست می‌آید، لذا دامنه نمرات بعد همدلی عاطفی بین ۱۲ تا ۴۸ و دامنه نمرات بعد همدلی شناختی بین ۱۹ تا ۷۶ است و نمره بالاتر به معنای بیشتر داشتن آن ویژگی می‌باشد. رنیرز، کورکوران، دریک، شرایان و فویم^۲ (۲۰۱۱)، روایی سازه ابزار را با استفاده از روش تحلیل عاملی تأیید نمودند و پایایی ابعاد همدلی عاطفی و همدلی شناختی را با به کار گیری روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۷۲ و ۰/۸۷ گزارش کردند. همچنین خریدارعتیق و زینالی (۱۳۹۷) در ایران نیز پایایی ابعاد مذکور را با استفاده از روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۷۳ و ۰/۷۹ گزارش کرده‌اند. در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ برای کل گویه‌های این پرسشنامه ۰/۷۷ به دست آمد.

1. Questionnaire of Cognitive and Affective Empathy
2. Reniers, Corcoran, Drake, Shryane, & Völlm

یافته‌ها

پژوهش حاضر میان دانش‌آموزان پسر پایه دهم تا پایه دوازدهم اجرا گردید که ۵۵۷ نفر در این بررسی شرکت کردند (میانگین سن = ۱۷/۲۸؛ انحراف معیار = ۰/۷۲؛ ۱۰۰ درصد پسر).

جدول ۱. اطلاعات توصیفی نمرات شرکت‌کنندگان

شاخص	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
بین‌فردی	۴۳/۲۳	۱۰/۶۵	۰/۲۲۵	-۰/۵۳۸
عاطفی	۳۲/۲۹	۴/۹۱	۰/۲۰۱	۰/۱۳۷
رفتاری	۳۳/۰۱	۷/۰۲	۰/۲۴۸	-۰/۲۸۰
نمره کل جامعه‌سنجی	۱۰۸/۵۴	۱۸/۱۲	۰/۱۳۲	-۲/۲۸۲
همدلی شناختی و عاطفی	۶۴/۷۴	۷/۸۸	-۰/۵۶۹	۰/۰۳۰

به منظور بررسی روایی سازه مقیاس، ابتدا به بررسی تحلیل عاملی تأییدی آن می‌پردازیم. مناسب بودن گویه‌های آزمون برای تحلیل عاملی با استفاده از شاخص همبستگی نمره هر گویه با نمره کل تصحیح‌شده^۱ مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این بررسی در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲. همبستگی گویه‌های پرسشنامه جامعه‌سنجی نوجوانان با نمره کل تصحیح شده

گویه	همبستگی با نمره کل تصحیح‌شده	گویه	همبستگی با نمره کل تصحیح‌شده
۱	۰/۳۰۶	۲۶	۰/۴۷۵
۲	۰/۳۵۹	۲۷	۰/۴۶۷
۳	۰/۳۵۵	۲۸	۰/۳۶۶
۶	۰/۳۳۳	۳۰	۰/۳۹۵
۷	۰/۴۵۰	۳۱	۰/۵۴۸
۸	۰/۳۰۲	۳۲	۰/۳۱۸
۹	۰/۳۲۱	۳۳	۰/۴۰۴
۱۰	۰/۳۳۲	۳۵	۰/۳۰۵
۱۱	۰/۵۲۰	۳۶	۰/۳۲۹
۱۲	۰/۳۹۳	۳۷	۰/۳۴۲
۱۴	۰/۵۲۰	۳۸	۰/۵۲۹
۱۵	۰/۵۶۶	۴۱	۰/۴۷۶
۱۷	۰/۳۴۸	۴۲	۰/۵۱۴
۱۸	۰/۳۹۱	۴۳	۰/۳۵۳
۱۹	۰/۳۷۵	۴۴	۰/۳۴۷
۲۰	۰/۵۴۱	۴۶	۰/۳۵۷
۲۱	۰/۳۶۹	۴۷	۰/۴۴۳
۲۲	۰/۳۲۹	۴۸	۰/۳۳۷
۲۳	۰/۳۶۸	۴۹	۰/۳۶۲
۲۴	۰/۴۰۲	۵۰	۰/۳۶۱

1. Corrected item total correlation

براساس جدول ۲، بررسی میزان همبستگی گویه‌ها با نمره کل تصحیح‌شده نشان می‌دهد که بعد از حذف تعدادی از گویه‌ها، گویه‌های باقی‌مانده مقیاس از همبستگی با نمره کل تصحیح‌شده بیشتر از ۰/۳۰ برخوردارند. مثبت بودن تمام ضرایب همبستگی حاکی از آن است که تمام گویه‌ها همسو با نمره کل مقیاس هستند (نونالی و برنشتاین^۱، ۲۰۱۰).

روش برآورد در تحلیل عامل تأییدی تابع درست‌نمایی^۲ و برآورد حداکثر درست‌نمایی^۳ بود. نرمالیتی تک‌متغیری از طریق آزمون کولموگروف-اسمیرنف^۴ و نرمالیتی چندمتغیری توسط آزمون مردیاه^۵ چک گردید که سطح معناداری بالاتر از ۰/۰۵ و برقرار بود. همچنین به علت بودن گزینه اجبار در پاسخ به پرسشنامه‌ها، در پژوهش حاضر داده از دست رفته وجود نداشت. مشکل داده‌های پرت نیز توسط آزمون فاصله ماهالانوبیس^۶ بررسی شدند، نتایج به‌دست آمده حاکی از نبود داده‌های پرت داشت.

جدول ۳. شاخص‌های نیکویی برازش مدل سه عاملی مقیاس جامعه‌سنجی نوجوانان

مقادیر محاسبه شده	شاخص‌های نیکویی برازش
۱۳۸۶/۴۳۴	مجذور خی
۹۴۰	درجه آزادی
۰/۰۰۰۰۰۱	سطح معناداری
۱/۴۷	نسبت مجذور خی به درجه آزادی χ^2/df
۰/۰۳	ریشه میانگین مجذور خطای تقریب ^۷ (RMSEA)
۰/۰۵	ریشه میانگین مجذور باقیمانده استاندارد ^۸ (SRMR)
۰/۹۵	شاخص نیکویی برازش ^۹ (GFI)
۰/۹۶	شاخص برازش تطبیقی ^{۱۰} (CFI)
۰/۸۹	شاخص برازش هنجار شده ^{۱۱} (NFI)
۰/۹۶	شاخص برازش هنجار نشده ^{۱۲} (NNFI)
۰/۹۶	شاخص برازش رشدی ^{۱۳} (IFI)

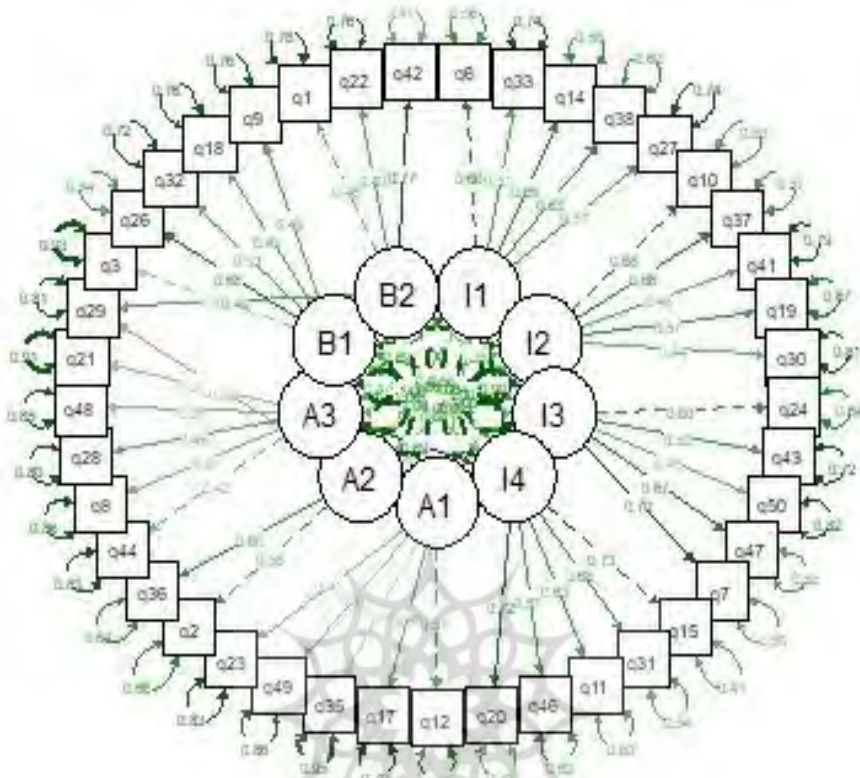
همان‌گونه که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، در این پژوهش برای بررسی برازش مدل به دست آمده، از شاخص‌های مجذور خی، خی‌دوی نسبی (نسبت مجذورر خی به درجه آزادی) RMSEA، SRMR، GFI، CFI، NFI و NNFI استفاده شد. در ارزیابی برازش مدل، مجذور

1. Nunnally & Bernstein
2. Likelihood function
3. Maximum likelihood estimation
4. Kolmogorov-Smirnov test
5. Mardia's test
6. Mahalanobis distance
7. Root Mean Square Error of Approximation
8. Standardized Root Mean Square Residual
9. Goodness of Fit Index
10. Comparative Fit Index
11. Normed Fit Index
12. Non-normed Fit Index
13. Incremental Fit Index

خی یک شاخص سنتی و رایج است که عدم معناداری آن در سطح $0/05$ نشان‌دهنده برازش بسیار مناسب مدل است (بارت^۱، ۲۰۰۷). در پژوهش حاضر نیز مجذور خی دو معنادار شده است، با این حال این شاخص با محدودیت‌های قابل‌توجهی مواجه است که از جمله بارزترین این محدودیت‌ها، حساسیت به حجم نمونه است (الکسوپولوس و کالایتزیدیس^۲، ۲۰۰۴). از آنجایی که مجذور خی در اصل یک آزمون معناداری آماری است، کاربرد آن در نمونه‌های بزرگ، تقریباً همیشه منجر به رد شدن مدل شده و از طرف دیگر، در نمونه‌های کوچک خود را از دست می‌دهد. برای حل این مشکل و کاهش اثر حجم نمونه، شاخص نسبت مجذور خی بر درجه آزادی معرفی شد (تیسای، سیولا و فلچر-واتستون^۳، ۲۰۱۶). اگرچه خی دوی نسبی فاقد یک مقدار ثابت به عنوان نسبت قابل قبول است، الکسوپولوس و کالایتزیدیس (۲۰۰۴) مقادیر کمتر از ۵ را به عنوان نسبت قابل قبول برای این شاخص جهت برازش بسیار مطلوب مدل معرفی کرده‌اند. خی-دوی نسبی در مدل بررسی شده برابر با $1/47$ است که نشانگر برازش مطلوب مدل است.

شاخص بعدی RMSEA است که اگر کوچکتر از $0/07$ باشد بر برازش مطلوب مدل دلالت دارد (الکسوپولوس و کالایتزیدیس، ۲۰۰۴) و نشانگر این است که خطای اندازه‌گیری در مدل کنترل شده است. میزان محاسبه شده آن در مدل مورد نظر برابر با $0/03$ و نشانگر برازش مطلوب مدل به دست آمده پژوهش حاضر است. شاخص SRMR نیز در صورتی که کوچکتر از $0/09$ باشد حاکی از مناسب بودن مدل است (هو و بنتلر^۴، ۱۹۹۹) که مقدار محاسبه شده آن در این پژوهش برابر با $0/05$ است. سایر شاخص‌های محاسبه شده از شاخص‌های نیکویی برازش که عبارت‌اند از GFI، CFI، NFI، NNFI و IFI مقادیری بین صفر تا یک را می‌توانند اتخاذ کنند که هرچه مقدار آن‌ها به یک نزدیکتر باشد، مدل از برازش بهتری برخوردار است. این مقادیر در صورتی که بزرگتر از $0/90$ باشند، بر برازش بسیار مطلوب و بسیار مناسب و در صورتی که بزرگتر از $0/80$ باشند، بر برازش مطلوب مدل دلالت دارند (الکسوپولوس و کالایتزیدیس، ۲۰۰۴؛ شباهنگ و همکاران، ۱۳۹۸). مقادیر محاسبه شده این شاخص‌ها در این پژوهش برای مدل مورد نظر به ترتیب عبارت‌اند از $0/95$ ، $0/96$ ، $0/89$ ، $0/96$ و $0/96$ که دلالت بر مطلوب و بسیار مطلوب بودن مدل به دست آمده دارند. در مجموع می‌توان گفت نتایج تحلیل عاملی تأییدی حاکی از برازش بسیار خوب مدل سه عاملی است (نمودار ۱).

1. Barrett
2. Alexopoulos & Kalaitzidis
3. Tsai, Cebula & Fletcher-Watson
4. Hu & Bentler

نمودار ۱. مدل سه عاملی جامعه‌سنجی نوجوانان و ضرایب استاندارد مسیرها

جدول ۴. آلفای کرونباخ، روایی ملاکی و اگر عوامل مقیاس جامعه‌سنجی نوجوانان

همبستگی بیرونی با مقیاس همدلی شناختی و عاطفی	آلفای کرونباخ	روایی ملاکی
-.۲۵۹**	۰/۸۸	عامل اول: بین فردی
-.۳۶۲**	۰/۴۵	عامل دوم: عاطفی
-.۴۰۸**	۰/۷۶	عامل سوم: رفتاری
-.۳۷۶**	۰/۸۷	نمره کل

**P < ۰/۰۱

در ادامه به بررسی دیگر ویژگی‌های سنجشی این نسخه پرداخته می‌شود. میانگین واریانس استخراج شده AVE برای بین فردی، عاطفی و رفتاری به ترتیب برابر با ۰/۵۶، ۰/۵۹، ۰/۵۱ به دست آمد. میزان قابل قبول AVE مقادیر بزرگتر از ۰/۵ است (هیر، ۲۰۱۹). همچنین در بررسی اعتبار مرکب CR عوامل مقیاس، مقدار محاسبه شده ۳ عامل بین فردی، عاطفی و رفتاری به

ترتیب برابر با ۰/۹۳، ۰/۹۴، ۰/۹۲ به دست آمد و براساس نظر هیر (۲۰۱۹) مقادیر بالاتر از ۰/۷ قابل قبول هستند. این نتایج نشانگر این نکته است که هر گویه فقط عامل خود را اندازه‌گیری می‌کند و ترکیب آن‌ها به گونه‌ای است که تمام عوامل به خوبی از یکدیگر تفکیک شده‌اند. روایی و اگرایی مقیاس جامعه‌ستیزی نوجوانان نیز از طریق محاسبه همبستگی پیرسون با مقیاس همدلی شناختی و عاطفی تأیید شد؛ بدین صورت که بین کل مقیاس و ۳ عامل با نمره مقیاس شناختی و عاطفی رابطه معکوس و معناداری ($P < ۰/۰۱$) وجود دارد (جدول ۴). به منظور بررسی اعتبار نسخه فارسی مقیاس جامعه‌ستیزی نوجوانان، ضریب همسانی درونی (آلفای کرونباخ) مورد بررسی قرار گرفت. ضریب آلفای کرونباخ برای بین فردی، عاطفی و رفتاری به ترتیب برابر با ۰/۸۸، ۰/۴۵، ۰/۷۶ محاسبه شد. از آنجایی که مقدار مناسب آلفا برای اعتبار یک مقیاس بزرگتر از ۰/۷ است، مقدار آلفای محاسبه‌شده مقیاس حاضر (۰/۸۷)، نشان‌دهنده اعتبار مناسب است (جدول ۴).

جدول ۵. نتایج حاصل از تحلیل عامل تاییدی مقیاس جامعه‌ستیزی نوجوانان

عوامل مقیاس	گویه‌ها	محتوای گویه	b	β	t	خطای استاندارد
ببین فردی	۶	برای من فریب دادن و اغفال کردن دیگران برای رسیدن به چیزی که از آن‌ها می‌خواهم، ساده است.	۱/۰۰	-۰/۷۶	-	-
	۷	از خود داستان ساختن و تلاش برای اینکه دیگران آن‌ها را باور کنند باعث سرگرمی است.	۱/۳۷	-۰/۶۹	۹/۶۵	۰/۱۴
	۱۰	در مورد تقریباً همه چیز از دیگران بهترم.	۱/۰۰	-۰/۶۸	-	-
	۱۱	می‌توانم دیگران را وادار کنم که تقریباً هر چیزی را باور کنند.	۰/۷۸	-۰/۶۳	۱۱/۸۷	۰/۰۶۶
	۱۴	این توانایی را دارم که با جذابیت و خندهام دیگران را فریب بدهم.	۰/۸۰	-۰/۶۴	۹/۷۳	۰/۰۸۳
	۱۵	خوب بلدم وقتی چیزی را الکی از خودم در می‌آورم، دیگران را متقاعد کنم که آن را باور کنند.	۱/۰۰	-۰/۶۹	-	-
	۱۹	من استعدادهایی دارم که خیلی فراتر از استعدادهای دیگران است.	۰/۸۲	-۰/۵۷	۷/۱۷	۰/۱۱۵
	۲۰	سر دیگران شیره مالیدن برای من راحت است.	۰/۹۸	-۰/۷۱	۱۳/۳۷	۰/۰۷۴
	۲۴	بعضی اوقات جدا از اینکه دروغ گفتن سرگرم کننده است، بدون دلیل دروغ	۱/۰۰	-۰/۶۱	-	-

عوامل مقیاس	گویه‌ها	محتوای گویه	b	β	t	خطای استاندارد
		می‌گویم.				
	۲۷	وقتی کسی چیزی از من بپرسد، معمولاً جواب سریعی می‌دهم که به نظر قابل باور می‌رسد، حتی اگر آن را از خودم درآورده باشم.	۰/۶۷	-۰/۵۱	۷/۶۷	۰/۰۸۷
	۳۰	اگر من مسئول می‌بودم دنیا جای بهتری می‌شد.	۰/۷۷	-۰/۴۳	۶/۲۹	۰/۱۲۴
	۳۱	برای اینکه دیگران را وادار کنم تا کاری که می‌خواهم را انجام دهند، غالباً متوجه می‌شوم که گول زدن آن‌ها نتیجه می‌دهد.	۰/۸۷	-۰/۶۸	۱۲/۱۶	۰/۰۷۲
	۳۳	من اغلب حتی با افرادی که از آن‌ها خوشم نمی‌آید خوب و فریبنده رفتار می‌کنم، تا به چیزی که می‌خواهم برسم.	۰/۶۵	-۰/۴۹	۸/۴۷	۰/۰۷۸
	۳۷	من از بقیه آدم‌ها مهم‌تر و بالارزش‌تر هستم.	۱/۰۰	-۰/۶۵	۸/۷۷	۰/۱۲۶
	۳۸	وقتی لازم باشد، خنده و جذایتم را برای سوء استفاده کردن از دیگران به کار می‌گیرم.	۰/۸۲	-۰/۶۲	۹/۷۰	۰/۰۸۵
	۴۱	سرنوشت من این است که فرد شناخته شده، مهم و تأثیرگذاری بشوم.	۰/۶۷	-۰/۴۵	۶/۲۴	۰/۱۰۹
	۴۳	بعضی اوقات متوجه خودم می‌شوم که دارم بدون هیچ دلیل مشخصی دروغ می‌گویم.	۱/۰۰	-۰/۵۳	۸/۵۸	۰/۱۲۵
	۴۶	اتفاق افتاده که از دیگران سوء استفاده کرده‌ام تا به چیزی که می‌خواهم برسم.	۱/۹۰	-۰/۶۵	۱۰/۰۸	۰/۰۸۹
	۴۷	دوست دارم وقتی صحبت می‌کنم به همه چیز آب و تاب بدهم و اغراق کنم.	۱/۰۰	-۰/۶۶	۸/۹۱	۰/۱۴۵
	۵۰	بیشتر اوقات بخاطر زیاد دروغ گفتن به دردرس افتاده‌ام.	۰/۷۹	-۰/۴۳	۷/۲۱	۰/۱۱۰
عاطفی	۲	معمولاً وقتی بقیه افراد می‌ترسند، من احساس آرامش می‌کنم.	۱/۰۰	-۰/۵۸	-	-
	۸	من فکر می‌کنم این توانایی را دارم که در مورد چیزهایی که افراد دیگر در مورد آن‌ها حس گناه می‌کنند، احساس گناه و پشیمانی نکنم.	۰/۸۷	-۰/۳۷	۵/۵۳	۰/۱۵۸

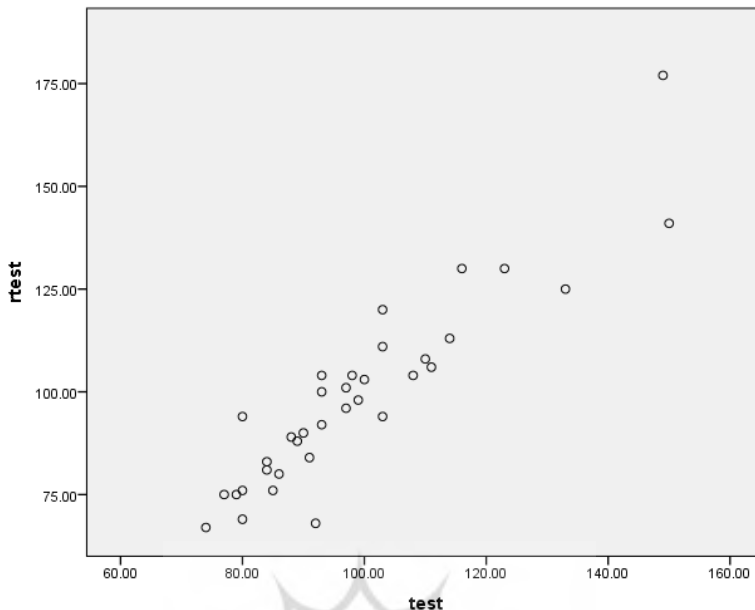
عوامل مقیاس	گویه‌ها	محتوای گویه	b	β	t	خطای استاندارد
	۱۲	فکر می‌کنم که گریه کردن نشانه ضعف است، حتی اگر کسی گریه کردنت را نبیند.	۱/۰۰	۰/۵۶	-	-
	۱۷	وقتی دیگران مشکلاتی دارند معمولاً تقصیر خودشان است، بنابراین کسی نباید به آن‌ها کمک کند.	۰/۵۷	۰/۴۶	۴/۰۱	۰/۱۴۴
	۲۱	به ندرت از کارهایی که انجام می‌دهم پشیمان می‌شوم، حتی اگر دیگران احساس کنند که آن کارها اشتباه هستند.	۰/۶۹	۰/۳۰	۴/۶۴	۰/۱۵۰
	۲۳	برایم مهم است که به احساسات دیگران صدمه نزدم.	۰/۷۳	۰/۴۰	۴/۴۱	۰/۱۶۶
	۲۸	وقتی کسی از چیزی که من اشتباه انجامش دادم مطلع شود، بیشتر احساس عصبانیت می‌کنم تا احساس گناه.	۱/۰۰	۰/۴۵	۶/۳۵	۰/۱۶۹
	۳۵	اغلب با تماشا کردن چیزهای ناراحت کننده در تلویزیون یا فیلم ناراحت می‌شوم یا تحت تأثیر قرار می‌گیرم.	۰/۳۶	۰/۲۰	۲/۶۴	۰/۱۳۸
	۳۶	معمولاً چیزی که دیگران را می‌ترساند، باعث ترسیدن من نمی‌شود.	۰/۹۱	۰/۵۸	۵/۴۴	۰/۱۶۸
	۴۴	حس گناه و پشیمانی داشتن در مورد چیزهایی که قبلاً انجام داده‌اید که باعث صدمه زدن به دیگران شده، نشانه‌ای از ضعف است.	۱/۰۰	۰/۴۲	-	-
	۴۸	وقتی کاری را اشتباه انجام داده‌اید احساس گناه و پشیمانی کردن در مورد آن کار وقت تلف کردن است.	۱/۰۰	۰/۳۸	۵/۸۵	۰/۱۷۳
	۴۹	معمولاً وقتی می‌بینم دیگران گریه می‌کنند یا ناراحت هستند، من هم ناراحت می‌شوم.	۰/۶۴	۰/۳۷	۴/۱۷	۰/۱۵۵
رفتاری	۱	دوست دارم در جایی باشم که اتفاقات هیجان انگیز می‌افتد.	۱/۰۰	۰/۴۵	-	-
	۳	ترجیح می‌دهم پولم را فوراً خرج کنم تا اینکه پس انداز کنم.	۱/۰۰	۰/۲۷	-	-
	۹	خودم را فردی می‌بینم که بدون فکر و دلیل خاصی به کاری دست بزنم.	۱/۰۰	۰/۴۸	۴/۴۶	۰/۳۶۳

عوامل مقیاس	گویه‌ها	محتوای گویه	b	β	t	خطای استاندارد
۱۶		غالباً دیر به سر کار یا کلاس‌ها در مدرسه می‌رسم.	۱/۰۰	۰/۲۰	۰/۸۰	۰/۸۰۸
۱۸		اغلب اینطوری می‌شود که اول حرف می‌زنم بعد فکر می‌کنم.	۱/۰۰	۰/۴۹	۴/۴۵	۰/۳۸۳
۲۲		دوست دارم کارها را فقط برای هیجانشان انجام دهم.	۱/۰۰	۰/۴۸	۶/۹۳	۰/۱۹۹
۲۶		اگر شانسش را داشته باشم که کار سرگرم کننده‌ای را انجام دهم، حتماً انجامش می‌دهم و مهم نیست که قبل از آن مشغول چه کاری بودم.	۱/۰۰	۰/۶۷	۴/۴۰	۰/۵۸۲
۳۲		اغلب اینطور اتفاق می‌افتد که کارها را بدون اینکه از قبل فکر کنم، انجام می‌دهم.	۱/۰۰	۰/۵۳	۴/۴۹	۰/۴۰۹
۴۲		دوست دارم کارهای خطرناک و مهیج انجام بدهم، حتی اگر ممنوع یا غیرقانونی باشد.	۱/۰۰	۰/۷۶	۷/۷۷	۰/۳۴۳

نتایج نشان داد مدل سه عاملی نسخه اصلی پرسشنامه اندرشد و همکاران (۲۰۰۲)، در نمونه پژوهش حاضر پس از حذف گویه‌های ۴، ۵، ۱۳، ۱۶، ۲۵، ۲۹، ۳۴، ۳۹، ۴۰، ۴۵ از برازش مناسب برخوردار بود.

در پایان به بررسی پایایی این ابزار از طریق روش آزمون-بازآزمون پرداخته شده است. به همین منظور، ۶۳ نفر از افراد مورد بررسی با استفاده از روش بازآزمایی با فاصله زمانی دو هفته پس از اجرای اولیه مورد ارزیابی مجدد قرار گرفتند، میزان همبستگی بین دو اجرا ۰/۹۲ به دست آمد که در سطح اطمینان ۰/۹۹ معنادار بود (نمودار ۲).

نمودار ۲. همبستگی میان دو اجرا از طریق روش آزمون-بازآزمون

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی ویژگی‌های روانسنجی و تحلیل ساختار عاملی پرسشنامه فرم بلند YPI بود. نتایج این پژوهش به اضافه کردن دانش تجربی مرتبط با ارزیابی بین فرهنگی جامعه‌سنجی کمک شایانی کرده است. هدف نخست پژوهش حاضر، بررسی مدل سه عاملی ابزار فرم بلند YPI بوده است. نتایج این پژوهش حاکی از آن است که مدل سه عاملی نسخه اصلی (اندرشد و همکاران، ۲۰۰۲)، در میان نمونه ایرانی پس از حذف گویه‌های ۴، ۵، ۱۳، ۱۶، ۲۵، ۲۹، ۳۴، ۳۹، ۴۰، ۴۵ از برازش مناسبی برخوردار بود. نکته حائز اهمیت در این گویه‌ها، حذف شدن تمام گویه‌های خرده مقیاس مسئولیت ناپذیری از عامل رفتاری می‌باشد که هم‌سو با نتایج پژوهش ابراهیمی، الهامی اطهر، بخشی‌زاده، لواسانی و اندرشد (۲۰۲۲) می‌باشد. از سوی دیگر، سه گویه ۲۵، ۳۹، ۴۵ از خرده مقیاس بی‌عاطفگی در عامل عاطفی حذف گردید که این نتیجه نیز هم‌سو با نتایج تعداد زیادی از تحقیقات قبلی می‌باشد (بیپت و همکاران، ۲۰۱۴؛ اوشوکاوا و همکاران، ۲۰۱۵ به نقل از پکرو و همکاران، ۲۰۱۶). در تبیین حذف شدن گویه‌های مربوط به خرده مقیاس مسئولیت ناپذیری، با بررسی محتوای گویه‌های مذکور می‌توان به این نکته پی برد که بار فرهنگی که با معنای گویه‌ها همراه است می‌تواند دخیل باشد به این معنا که اعمالی که در فرهنگ‌های غربی نشان دهنده مسئولیت ناپذیری می‌باشد لزوماً در فرهنگ ایرانی این مفهوم را

منتقل نمی‌کند، برای مثال گویه شماره ۵ "احتمالاً بیشتر از دیگران از کار یا مدرسه در رفته‌ام" یا گویه شماره ۱۳ "اگر در قرعه‌کشی پول زیادی برنده شوم مدرسه یا کار را رها می‌کنم و فقط کارهایی که سرگرم کننده هستند را انجام می‌دهم" در فرهنگ عامه مردم ایران و به ویژه در میان نوجوانان مفهوم مسئولیت‌ناپذیری را منتقل نمی‌کند و حتی گاهی نشانه زیرکی نیز محسوب می‌شود. در تبیین نتایج به دست آمده از گویه‌های مربوط به خرده‌مقیاس بی‌عاطفگی می‌توان به این نکته اشاره کرد که با توجه به همسو بودن این نتایج با پژوهش‌های پیشین، به نظر می‌رسد این گویه‌ها از توان بالایی برای اندازه‌گیری آنچه که برای آن تدوین شده‌اند برخوردار نیستند، برای مثال گویه شماره ۴۵ "نمی‌گذارم به آن اندازه که دیگران تحت تأثیر احساساتشان قرار می‌گیرند، احساساتم من را تحت تأثیر قرار بدهند" نمی‌تواند مفهوم بی‌عاطفگی را به خوبی منتقل کند و حتی می‌تواند نشان دهنده قدرت کنترل عواطف نیز باشد.

در بررسی اعتبار مقیاس نیز، در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۴۵ تا ۰/۸۸ قرار داشت. آلفای کرونباخ کل (۰/۸۷)، مشابه با پژوهش اصلی (اندرشد و همکاران، ۲۰۰۲) که میزان ۰/۸۸ بود، به دست آمد. آلفای کرونباخ برای عامل عاطفی در پژوهش حاضر ۰/۴۵ و در پژوهش اصلی ۰/۷۴ به دست آمد، که پایین‌ترین میزان آلفای کرونباخ را نسبت به دو عامل دیگر در هر دو پژوهش به خود اختصاص داد. پایین بودن این شاخص در عامل عاطفی علاوه بر پژوهش اصلی، مطابق با پژوهش‌های قبلی نیز می‌باشد (دولان و رنی، ۲۰۰۶؛ پویترس و همکاران، ۲۰۰۶؛ دکلرک و همکاران، ۲۰۰۹؛ پکرو و همکاران، ۲۰۱۵؛ اوشوکاوا و همکاران، ۲۰۱۵؛ ریریو داسیلوا و همکاران، ۲۰۱۶). مقدار محاسبه شده اعتبار مرکب CR در دامنه ۰/۹۲ - ۰/۹۴ به دست آمد که با اعتبار مرکب به دست آمده توسط سیموئز، لویز^۱ و گونچالوز (۲۰۱۶) که CR را بزرگ‌تر از ۰/۷ گزارش کرده‌اند، مشابه است.

همبستگی معنادار کل مقیاس و عوامل آن با مقیاس همدلی شناختی و عاطفی، از روایی و اگرایی مقیاس رگه‌های جامعه‌سنجی نوجوانان حمایت کرد. این یافته با پژوهش پیشین مبنی بر رابطه منفی بین جامعه‌سنجی و همدلی اساسی^۲ BES (پکرو و همکاران، ۲۰۱۶) همسو است. مقدار میانگین واریانس استخراج شده AVE نیز در دامنه‌ی ۰/۵۱ - ۰/۵۹ به دست آمد که بر اساس توصیه هیر (۲۰۱۹) بالاتر از ۰/۵ می‌باشد و مورد قبول است.

به طور کلی نتایج نشان می‌دهد نسخه فارسی فرم بلند مقیاس رگه‌های جامعه‌سنجی نوجوانان (YPI) با لحاظ کردن تغییراتی، برای سنجش ویژگی‌های جامعه‌سنجی نوجوانان ایرانی روایی و اعتبار مناسبی را دارا می‌باشد.

1. Simões & Lopes

2. Basic Empathy Scale

پژوهش حاضر بایستی با توجه به محدودیت‌های موجود مورد ارزیابی قرار بگیرد. در ابتدا این تحقیق میان نوجوانان دانش‌آموز اجرا گردید، لذا لازم است پژوهش حاضر میان جمعیت بالینی و بزهکار نیز مورد سنجش قرار گیرد تا نتایج بررسی این ابزار بتواند به این دو گروه نیز تعمیم یابد. به همین خاطر، پیشنهاد می‌شود این ابزار در میان این دو گروه نیز اجرا گردد. دومین محدودیت مربوط به روایی همگرا و واگرا می‌شود که در این طرح به مانند پژوهش‌های پیشین تنها از ابزار پرسشنامه استفاده شده است. لذا پیشنهاد می‌شود به جای به کارگیری پرسشنامه از ابزارهای دیگری مانند اجرای تکالیف روانشناختی برای سنجش روایی همگرا و واگرا استفاده شود. یکی دیگر از محدودیت‌های این پژوهش تصادفی نبودن روش نمونه‌گیری است که تعمیم نتایج را با محدودیت مواجه می‌کند. با توجه به نتایج به دست آمده در بخش تحلیل عاملی تأییدی مرتبط با دو خرده مقیاس مسئولیت ناپذیری و بی‌عاطفگی، به نظر می‌رسد این دو خرده مقیاس تحت تأثیر بافت فرهنگی قرار دارد. لذا، در تحقیقات آینده پیشنهاد می‌شود گویه‌های مربوط به این دو خرده مقیاس با در نظر گرفتن عامل فرهنگ، مورد بازنگری قرار گیرد.

تقدیر و تشکر

نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از تمامی نوجوانانی که با دقت کامل در این پژوهش شرکت کردند، تقدیر و تشکر نمایند.

تعارض منافع

بین نویسندگان هیچگونه تعارض منافی وجود ندارد.

منابع

- پیری، محمود؛ حسینی، علی؛ اسدی؛ جوانشیر و شریعت‌نیا، کاظم. (۱۳۹۸). مقایسه اثربخشی طرحواره درمانی گروهی و درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر علائم اختلال شخصیت ضداجتماعی در معتادان ساکن در کمپ. *اعتیاد پژوهی*، ۱۱۳(۵۲)، ۱۶۲-۱۳۷.
- شباهنگ، رضا؛ بشارت، محمد علی؛ مختاری چیرانی، بنیامین؛ رضائی، سجاد؛ نیکوگفتار، منصوره؛ باقری شیخانگشسه، فرزین. (۱۳۹۸). بررسی مشخصه‌های روانسنجی مقیاس تجربه تعامل فرا اجتماعی در نمونه دانشجویان ایرانی. *پژوهش‌های روانشناسی اجتماعی*، ۸(۳۲)، ۴۴-۱۷.
- کرمی، الهام؛ بهرامی، هادی؛ محمدی آریا؛ علیرضا، اصغرنژاد، فرید، علی اصغر و فخری، زهرا. (۱۳۹۲). رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه و جامعه‌ستیزی در زنان بی‌خانمان وابسته به مواد. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۳(۷)، ۱۱۰-۹۳.

- میکائیلی منیع، فرزانه؛ صالحی، مجتبی و احمدی خویی، شاهپور. (۱۳۹۶). سه‌گانه تاریک شخصیت در افراد مجرم و غیر مجرم: خودشیفتگی، ماکیاولیسم و جامعه‌سنجی. *روانشناسی بالینی و شخصیت*، ۱۱۵(۱)، ۱۲۶-۱۱۳.

- Alexopoulos, D. S., & Kalaitzidis, I. (2004). Psychometric properties of Eysenck Personality Questionnaire-Revised (EPQ-R) Short Scale in Greece. *Personality and Individual Differences*, 37(6), 1205-1220. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2003.12.005>
- Andershed, H., Hodgins, S., & Tengström, A. (2007). Convergent validity of the Youth Psychopathic Traits Inventory (YPI): Association with the Psychopathy Checklist: Youth Version (PCL:YV). *Assessment*, 14(2), 144-154. <https://doi.org/10.1177/1073191106298286>
- Andershed, H., Kerr, M., Stattin, H., & Levander, S. (2002). Psychopathic traits in non-referred youths: A new assessment tool. In E. Blaauw & L. Sheridan (Eds.), *Psychopaths: Current international perspectives* (pp. 131-158). Netherland.
- Ang, R. P., Huan, V. S., Chan, W. T., Cheong, S. A., & Leaw, J. N. (2015). The role of delinquency, proactive aggression, psychopathy and behavioral school engagement in reported youth gang membership. *Journal of Adolescence*, 41(1), 148-156. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2015.03.010>
- Barrett, P. (2007). Structural equation modelling: Adjudging model fit. *Personality and Individual Differences*, 42(5), 815-824. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.09.018>
- Bijttebier, P., & Decoene, S. (2009). Assessment of Psychopathic Traits in Children and Adolescents: Further Validation of the Antisocial Process Screening Device and the Childhood Psychopathy Scale. *European Journal of Psychological Assessment*, 25(3), 157-163. <https://doi.org/10.1027/1015-5759.25.3.157>
- Blair, R. J. R., Mitchell, D., & Blair, K. R. (2005). *The psychopath: Emotion and the brain*. Blackwell Publishing.
- Bryant, F. B., & Yarnold, P. R. (1995). Principal-components analysis and exploratory and confirmatory factor analysis. In *Reading and understanding multivariate statistics*. (pp. 99-136). American Psychological Association.
- Butcher, J. N. (2010). Minnesota Multiphasic Personality Inventory. In I. B. Weiner & W. E. Craighead (Eds.), *The Corsini Encyclopedia of Psychology* (p. corpsy0573). John Wiley & Sons, Inc. <https://doi.org/10.1002/9780470479216.corpsy0573>
- Colins, O. F., Fanti, K. A., Salekin, R. T., & Andershed, H. (2017). Psychopathic Personality in the General Population: Differences and Similarities Across Gender. *Journal of Personality Disorders*, 31(1), 49-74. https://doi.org/10.1521/pedi_2016_30_237
- Colins, O. F., Noom, M., & Vanderplasschen, W. (2012). Youth Psychopathic Traits Inventory-Short Version: A Further Test of the

- Internal Consistency and Criterion Validity. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 34(4), 476-486. <https://doi.org/10.1007/s10862-012-9299-0>
- Cooke, D. J., & Michie, C. (2001). Refining the construct of psychopathy: Towards a hierarchical model. *Psychological Assessment*, 13(2), 171-188. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.13.2.171>
  - Declercq, F., Markey, S., Vandist, K., & Verhaeghe, P. (2009). The Youth Psychopathic Trait Inventory: Factor structure and antisocial behaviour in non-referred 12-17-year-olds. *Journal of Forensic Psychiatry & Psychology*, 20(4), 577-594. <https://doi.org/10.1080/14789940802651757>
  - Dolan, M. C., & Rennie, C. E. (2006). Reliability, validity, and factor structure of the Swedish Youth Psychopathic Trait Inventory in a UK sample of conduct disordered boys. *Journal of Forensic Psychiatry & Psychology*, 17(2), 217-229. <https://doi.org/10.1080/14789940500497784>
  - Ebrahimi, A., Athar, M. E., Bakhshizadeh, M., Lavasani, F. F., & Andershed, H. (2022). The Persian version of the Youth Psychopathic Traits Inventory-Short Version (YPI-S): A psychometric evaluation. *Bulletin of the Menninger Clinic*, 86(1), 48-66. <https://doi.org/10.1521/bumc.2022.86.1.48>
  - Fanti, K. A., Kyranides, M. N., Georgiou, G., Petridou, M., Colins, O. F., Tuvblad, C., & Andershed, H. (2017). Callous-unemotional, impulsive-irresponsible, and grandiose-manipulative traits: Distinct associations with heart rate, skin conductance, and startle responses to violent and erotic scenes. *Psychophysiology*, 54(5), 663-672. <https://doi.org/10.1111/psyp.12837>
  - Fanti, K. A., Panayiotou, G., Lombardo, M. V., & Kyranides, M. N. (2016). Unemotional on all counts: Evidence of reduced affective responses in individuals with high callous-unemotional traits across emotion systems and valences. *Social Neuroscience*, 11(1), 72-87. <https://doi.org/10.1080/17470919.2015.1034378>
  - Forth, A. E., Kosson, D. S., & Hare, R. D. (2003). *The Psychopathy Checklist: Youth Version manual. Multi-Health Systems.*
  - Gorsuch, R. L. (1983). *Factor analysis* (2nd ed). L. Erlbaum Associates.
  - Hair, J. F. (2019). *Multivariate data analysis* (Eighth edition). Cengage.
  - Hare, R. D. (2003). *The Hare Psychopathy Checklist-Revised. In Multi-Health Systems* (2nd ed). Toronto, Ontario.
  - Hare, R. D., Harpur, T. J., & Hemphill, J. D. (1989). Scoring pamphlet for the Self-Report Psychopathy scale: SRP-II. Unpublished manuscript.
  - Hare, R. D., & Neumann, C. S. (2008). Psychopathy as a Clinical and Empirical Construct. *Annual Review of Clinical Psychology*, 4(1), 217-246. <https://doi.org/10.1146/annurev.clinpsy.3.022806.091452>
  - Hillege, S., Das, J., & de Ruitter, C. (2010). The Youth Psychopathic traits Inventory: Psychometric properties and its relation to substance use

- and interpersonal style in a Dutch sample of non-referred adolescents. *Journal of Adolescence*, 33(1), 83-91. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2009.05.006>
- Hu, L., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
  - Jonason, P. K., & Webster, G. D. (2010). The dirty dozen: A concise measure of the dark triad. *Psychological Assessment*, 22(2), 420-432. <https://doi.org/10.1037/a0019265>
  - Kharidar, S., & Zeinali, A. (2019). The Role of Emotional and Cognitive Empathy in Predicting Job and Burnout Satisfaction of Nurses. *J-Nurs-Edu*, 7(5), 45-51.
  - Khoramdad, M., Gholami, F., Alimohamadi, Y., Alavi, Z., Shafiei, J., & Firouzi, A. (2016). Prevalence of Lifetime Smoking and Its Determinant Factors in High School Adolescents in Shiraz. *SSU*, 5(2), 90-97.
  - Kline, P. (1979). *Psychometrics and psychology*. Academic Press.
  - MacDougall, E. A. M., Salekin, R. T., & Gillen, C. T. A. (2019). Adolescent psychopathy, heart rate, and skin conductance. *Psychophysiology*, 56(6), e13344. <https://doi.org/10.1111/psyp.13344>
  - Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (2010). *Psychometric theory* (3. ed., internat. stud. ed., [Nachdr.]). Tata McGraw Hill Education Private Ltd.
  - Oshukova, S., Kaltiala-Heino, R., Miettunen, J., Marttila, R., Tani, P., Aronen, E. T., Marttunen, M., Kaivosoja, M., & Lindberg, N. (2015). Self-reported psychopathic traits among non-referred Finnish adolescents: Psychometric properties of the Youth Psychopathic traits Inventory and the Antisocial Process Screening Device. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, 9, 15. <https://doi.org/10.1186/s13034-015-0047-6>
  - Pechorro, P., Andershed, H., Ray, J. V., Maroco, J., & Gonçalves, R. A. (2015). Validation of the Youth Psychopathic Traits Inventory and Youth Psychopathic Traits Inventory—Short version among incarcerated juvenile delinquents. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 37(4), 576-586. <https://doi.org/10.1007/s10862-015-9490-1>
  - Pechorro, P., Ribeiro da Silva, D., Andershed, H., Rijo, D., & Abrunhosa Gonçalves, R. (2016). The Youth Psychopathic Traits Inventory: Measurement Invariance and Psychometric Properties among Portuguese Youths. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 13(9), 852. <https://doi.org/10.3390/ijerph13090852>
  - Pihet, S., Suter, M., Meylan, N., & Schmid, M. (2014). Factor Structure of the Youth Psychopathic Traits Inventory: Using the Total Score, Three Scale Scores, and/or 10 Subscale Scores. *Criminal Justice and Behavior*, 41(10), 1214-1231. <https://doi.org/10.1177/0093854814540287>

- Poythress, N. G., Dembo, R., Wareham, J., & Greenbaum, P. E. (2006). Construct Validity of the Youth Psychopathic Traits Inventory (YPI) and the Antisocial Process Screening Device (APSD) With Justice-Involved Adolescents. *Criminal Justice and Behavior*, 33(1), 26-55. <https://doi.org/10.1177/0093854805282518>
- Poythress, N. G., Edens, J. F., Skeem, J. L., Lilienfeld, S. O., Douglas, K. S., Frick, P. J., Patrick, C. J., Epstein, M., & Wang, T. (2010). Identifying subtypes among offenders with antisocial personality disorder: A cluster-analytic study. *Journal of Abnormal Psychology*, 119(2), 389-400. <https://doi.org/10.1037/a0018611>
- Reniers, R. L. E. P., Corcoran, R., Drake, R., Shryane, N. M., & Völlm, B. A. (2011). The QCAE: A Questionnaire of Cognitive and Affective Empathy. *Journal of Personality Assessment*, 93(1), 84-95. <https://doi.org/10.1080/00223891.2010.528484>
- Ribeiro da Silva, D., da Motta, C., & Rijo, D. (2016). Inventário de Traços Psicopáticos. In M. Simões, L. S. Almeida, & M. Gonçalves (Eds.), *Inventário de Traços Psicopáticos* (pp. 78-89). Almedina Edições.
- Sadeh, N., Bounoua, N., & Javdani, S. (2019). Psychopathic traits, pubertal timing, & mental health functioning in justice-involved adolescents. *Personality and Individual Differences*, 145, 52-57. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.03.016>
- Seals, R. W., Sharp, C., Ha, C., & Michonski, J. D. (2012). The Relationship Between the Youth Psychopathic Traits Inventory and Psychopathology in a U.S. Community Sample of Male Youth. *Journal of Personality Assessment*, 94(3), 232-243. <https://doi.org/10.1080/00223891.2011.650303>
- Simões, M., Lopes, J., & Gonçalves, R. A. (2016). International note: Confirmatory factor analysis and psychometric properties of the Youth Psychopathic Traits Inventory in a sample of Portuguese adolescents. *Journal of Adolescence*, 47(1), 100-103. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2015.12.004>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). Using multivariate statistics: International edition. *Pearson2012*.
- Tsai, H.-W. J., Cebula, K., & Fletcher-Watson, S. (2016). Influences on the psychosocial adjustment of siblings of children with autism spectrum disorder in Taiwan and the United Kingdom. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 32, 115-129. <https://doi.org/10.1016/j.rasd.2016.09.007>
- Vachon, D. D., Lynam, D. R., Schell, S. E., Dryburgh, N. S. J., & Costa, P. T. (2018). Teenagers as temporary psychopaths? Stability in normal adolescent personality suggests otherwise. *Personality and Individual Differences*, 131, 117-120. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.04.035>
- Vaughn, M. G., Wexler, J., Beaver, K. M., Perron, B. E., Roberts, G., & Fu, Q. (2011). Psychiatric Correlates of Behavioral Indicators of School

- Disengagement in the United States. *Psychiatric Quarterly*, 82(3), 191-206. <https://doi.org/10.1007/s11126-010-9160-0>
- Veen, V. C., Stevens, G. W. J. M., Andershed, H., Raaijmakers, Q. A. W., Doreleijers, T. A. H., & Vollebergh, W. A. M. (2011). Cross-ethnic generalizability of the three-factor model of psychopathy: The Youth Psychopathic Traits Inventory in an incarcerated sample of native Dutch and Moroccan immigrant boys. *International Journal of Law and Psychiatry*, 34(2), 127-130. <https://doi.org/10.1016/j.ijlp.2011.02.007>
  - Viding, E., & McCrory, E. J. (2018). Understanding the development of psychopathy: Progress and challenges. *Psychological Medicine*, 48(4), 566-577. <https://doi.org/10.1017/S0033291717002847>
  - Viding, E., McCrory, E., & Seara-Cardoso, A. (2014). Psychopathy. *Current Biology*, 24(18), R871-R874. <https://doi.org/10.1016/j.cub.2014.06.055>

